

Spis treści

Wprowadzenie 9

1. Miasto – przedmiot ochrony 9

Część I. Dziedzictwo miast. Ochrona 19

1. Ochrona dziedzictwa. Zmiana paradygmatu czy powrót do źródeł 21

1.1. Natura zabytku 21

1.2. Zabytek i ochrona w teorii wielkich twórców 23

1.3. Wiedeńscy teoretycy ochrony zabytków 28

1.3.1. Sitte i Riegl 32

1.3.2. Aloisa Riegla koncepcja zabytku 39

1.3.3. Riegl i Dvorak 41

1.3.4. Maxa Dvoraka genius loci i lokalność 42

1.4. Narodziny nowoczesnej teorii ochrony dziedzictwa 50

1.5. Zagubiona teoria 56

1.6. Powrót do źródeł 57

Część II. Dziedzictwo miast. Rozwój 89

2. Ład przestrzenny i zrównoważony rozwój 91

2.1. Konserwatorzy i urbaniści 91

2.2. Dziedzictwo, plan, stwarzanie miasta 92

2.3. Dziedzictwo w międzynarodowej legislacji 100

2.3.1. Karta Ateńska Ochrony Zabytków Sztuki i Historii, 1931 100

2.3.2. Karta Ateńska Urbanistyki C.I.A.M. – 1933/1943 101

2.3.3. Nowa Karta Ateńska – 1998 r 105

2.4. Nowa Karta – stare nadzieje 107

2.5. Dziedzictwo i rozwój zrównoważony 110

2.6. Świat urbanistyki XXI w 114

2.7. Dziedzictwo i kapitał społeczny 118

2.8. Dziedzictwo i nowoczesne przemysły kultury 123

2.9. Dziedzictwo regulatorem rozwoju 127

2.10. Instrumenty ochrony dziedzictwa 129

Część III. Historyczne struktury miasta i historyczny krajobraz miejski 169

3. Środowisko kulturowe miasta czy krajobraz miejski 171

3.1. Zjawiska globalne i dziedzictwo 171

3.2. Uniwersalne treści Karty Miast 1987 r 173

3.3. O potrzebie nowego dokumentu 183

3.4. Percepcja krajobrazu (postrzeganie), czy rozpoznanie historycznych struktur (wiedza) 186

3.5. Ochrona i rozwój 191

Na zakończenie 194

Aneksy 215

1. Dokument z La Valletty w sprawie ochrony i zagospodarowania miast historycznych i dzielnic zabytkowych 217

2. Rekomendacja UNESCO w sprawie historycznego krajobrazu miejskiego 235

Spis ilustracji 249

Bibliografia 257